

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 57 0 Ps 124013 21 Rev 2
Dana, 19.04.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Tanje Bundalo, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja E. d.o.o. B., kojeg zastupa D.K., advokat iz B., protiv tuženog N.P. a.d. B., koga zastupa S.G., advokat iz B., radi isplate duga, vrijednost spora 600.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 124013 20 Pž 2 od 24.03.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 19.04.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 5.694,97 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 124013 17 Ps od 03.01.2019. godine odbijen je zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi na isplatu iznosa od 600.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 20.01.2017. godine i tužitelj je obavezan da tuženom plati troškove postupka u iznosu od 13.056,20 KM, a odbijen je zahtjev za troškove postupka preko ovog iznosa.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 124013 20 Pž 2 od 24.03.2021. godine žalba tužitelja je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, te su odbijeni i zahtjevi stranaka za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena presuda preinači ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da mu tuženi isplati iznos od 600.000,00 KM na ime gubitka u izvršenju transportnih usluga za period od šest mjeseci zbog raskida ugovora o transportu koji je jednostrano učinio tuženi.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da su dana 31.05.2016. godine tužitelj, kao prevoznik i tuženi, kao naručilac prevoza, zaključili ugovor o transportu nafte i naftnih derivata broj ..., kojeg je u ime tuženog potpisao njegov zastupnik po zakonu, direktor V.A.; da je nakon toga dana 07.07.2016. godine sačinjen dodatni sporazum broj 1 sa oznakom broja ..., iz čijeg sadržaja proizlazi da se tuženi, između ostalog, obavezao da će u slučaju svog odustanka od ugovora o prevozu isplatiti tužitelju naknadu za izgubljenu dobit za šest mjeseci u iznosu od 600.000,00 KM; da je na dan sačinjavanja tog dodatnog sporazuma zastupnik po zakonu tuženog V.A. bio na godišnjem odmoru; da prema nalazu vještaka grafologa Lj.G. navedeni dodatni sporazum nije potpisao direktor tuženog V.A., niti njegov zamjenik P.I., te da je sporni potpis na mjestu tuženog na tom sporazumu pokušaj imitacije potpisa V.A.; da je tadašnji direktor tuženog V.A. saslušan kao svjedok izjavio da ga je po povratku sa godišnjeg odmora njegov zamjenik P.I. na redovnom sastanku upoznao sa sadržajem dopunskog sporazuma od 07.07.2016. godine, na koji je on dao saglasnost da ima pravnu snagu i da je tuženi dana 20.01.2017. godine jednostrano raskinuo ugovor o transportu nafte i naftnih derivata od 31.05.2016. godine.

Polazeći od naprijed navedenih činjeničnih utvrđenja prvostepeni sud je zaključio da dodatni sporazum, na temelju koga tužitelj traži plaćanje spornog iznosa, nije potpisan od strane direktora tuženog niti njegovog zamjenika P.I., kako to tvrdi tužitelj, pa u tom dijelu nije prihvatio iskaz svjedoka V.A., već je na temelju nalaza vještaka grafologa utvrdio da potpis na navedenom sporazumu, na mjestu tuženog, ne odgovara potpisu niti P.I. niti V.A., te je slijedom toga našao da shodno odredbi člana 26. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89 te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, u daljem tekstu: ZOO) dana 07.07.2016. godine nije zaključen dodatni sporazum koji bi izmijenio sadržaj osnovnog ugovora od 31.05.2016. godine, jer nije potpisan od strane tuženog, a činjenica da se na dodatnom sporazumu nalazi pečat tuženog ne čini sporazum pravno valjanim, pa je tužbeni zahtjev odbio kao neosnovan.

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv prvostepene odluke, našao da su pravilna činjenična utvrđenja i pravni zaključak prvostepenog suda, te je slijedom toga žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu.

Osporena odluka je pravilna i zakonita.

Prema odredbi člana 26. ZOO ugovor je zaključen kad su se ugovorne strane saglasile o bitnim sastojcima ugovora, a prema odredbi člana 84. istog zakona ugovor se može zaključiti i preko zastupnika čije se ovlaštenje za zastupanje zasniva na zakonu ili opštem aktu pravnog lica.

Ukoliko je ugovor zaključilo neovlašteno lice i ako nisu ispunjeni uslovi iz člana 88. stav 1. i 2. ZOO, prema stavu 3. toga člana smatra se da ugovor nije ni zaključen.

U konkretnom slučaju iz utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi da su dana 31.05.2016. godine parnične stranke zaključile ugovor o transportu nafte i naftnih derivata broj ... kojeg je u ime tuženog, kao naručioca prevoza, potpisao njegov zastupnik po zakonu, direktor V.A., a da dodatni sporazum od 07.07.2016. godine, prema nalazu vještaka grafologa, nije potpisao direktor tuženog V.A. koji je u tom periodu bio na godišnjem odmoru, niti njegov zamjenik P.I., iako

je V.A., tadašnji direktor tuženog, saslušan kao svjedok u ovom postupku izjavio da ga je po povratku sa godišnjeg odmora njegov zamjenik P.I. na redovnom sastanku upoznao sa sadržajem dopunskog sporazuma, na koji je on dao saglasnost da ima pravnu snagu.

Suprotno tvrdnji revidenta, pravilno su nižestepeni sudovi cijenili nalaz vještaka grafologa Lj.G. kada su zaključili da dodatni sporazum od 07.07.2016. godine nije zaključio i potpisao zamjenik direktora tuženog P.I., jer to ne proizlazi ni iz samog sadržaja toga sporazuma u kojem je u uvodu označeno da tuženog zastupa direktor V.A., a ne njegov zamjenik P.I., čije ime nije označeno ni na mjestu za potpis zastupnika tuženog na kojem je očigledno imitiran potpis direktora V.A. sa osnovnog ugovora od 31.05.2016. godine. Slijedom toga neutemeljena je i reviziona tvrdnja da je zaključak o tome da dodatni sporazum nije zaključilo ovlašteno lice tuženog drugostepeni sud zasnovao samo na nalazu vještaka grafologa.

Stoga je neosnovan i revizioni prigovor da nižestepeni sudovi nisu pravilno cijenili tvrdnju svjedoka V.A. da je naknadno svom zamjeniku P.I. odobrio zaključenje dodatnog sporazuma od 07.07.2016. godine, kao i tvrdnja da su sudovi nepravilno dali primat nalazu vještaka u odnosu na izjavu ovoga svjedoka. Budući da prema naprijed navedenom činjeničnom utvrđenju sporni dodatni sporazum u ime tuženog nije zaključio i potpisao zamjenik direktora tuženog P.I., to eventualno naknadno odobrenje direktora V.A. za zaključenje toga sporazuma i ne može imati pravni učinak iz odredbe člana 88. stav 1. i 2. ZOO, kako tvrdi tužitelj.

Netačna je reviziona tvrdnja da je tužitelj na ročištu 25.09.2018. godine predložio da vještak grafolog izvrši dopunu svog nalaza u dijelu utvrđivanja autentičnosti eventualnog potpisa P.I. na dodatnom sporazumu i da o tome sud nije odlučio, jer to ne proizlazi iz sadržaja zapisnika sa navedenog ročišta na kojem je konstatovano da „nakon izvođenja dokaza saslušanja svjedoka P.I., ukoliko ocjeni da je potrebno punomoćnik tužitelja će predložiti eventualno dopunsko vještačenje o čemu će sud posebno odlučiti.“ (treća strana, peti pasus), nakon čega prema stanju spisa ovoga predmeta nije uslijedio takav prijedlog tužitelja.

Kod takvog stanja stvari, ni činjenica da je dodatni sporazum od 07.07.2016. godine ovjeren pečatom tuženog, ne može ishoditi drugačiju, za tužitelja povoljnu odluku, kako tvrdi u reviziji, jer je neosnovana reviziona tvrdnja da je dodatni sporazum pravno valjan prema odredbi člana 88. ZOO zbog izjave direktora tuženog u ovom postupku da je naknadno svom zamjeniku odobrio njegovo zaključivanje, budući da to ne proizlazi iz drugih provedenih dokaza..

Slijedom naprijed navedenog odluka o odbijanju tužbenog zahtjeva donesena je uz pravilnu primjenu materijalnog prava iz odredbe člana 88. ZOO, a drugostepeni sud je naveo jasne i potpune razloge za njeno donošenje, koje kao pravilne prihvata i ovaj sud.

Budući da pobijana odluka nije zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka koje bi bile od uticaja na njenu pravilnost i zakonitost, te da prilikom njenog donošenja ni materijalno pravo nije pogrešno primijenjeno, na temelju odredbe člana 248. ZPP odlučeno je kao u dispozitivu.

O troškovima postupka tuženog odlučeno je kao u dispozitivu na osnovu odredbe člana 387. stav 1. ZPP, iz razloga što se ne radi o nužnim troškovima, budući da se u odgovoru na reviziju ponavljaju navodi isticani tokom postupka.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić